

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Dziecka
Marek Michalak

Warszawa, 18 kwietnia 2013 roku

ZSR/500/8/2013/MS

Pan
Jarosław Gowin
Minister Sprawiedliwości

Jarosław Gowin

uprzejmie informuję, iż w celu realizacji uprawnień określonych w ustawie z dnia 6 stycznia 2000 roku o Rzeczniku Praw Dziecka (Dz.U. nr 6, poz. 69 z późn. zm.) powołana została Komisja Kodyfikacyjna Prawa Rodzinnego przy Rzeczniku Praw Dziecka. Komisja ta w swych pracach skupiła się między innymi na nieprawidłowościach występujących przy adopcji dzieci. Z dniem 18 stycznia 2013 roku Komisja opracowała projekt nowego rozwiązania prawnego, którego celem byłoby uregulowanie tzw. „*adopcji ze wskazaniem*”. Celem zmiany przepisów jest uszczelnienie procesu adopcyjnego, a w konsekwencji ograniczenie tzw. podziemia adopcyjnego w Polsce. W związku z powyższym, w dniu dzisiejszym zwracam się do Pana Ministra i Ministra Pracy i Polityki Socjalnej oraz Przewodniczącego Sejmowej Komisji Polityki Społecznej i Rodziny z prośbą o rozważenie przyjęcia wskazanego projektu. Mój apel, który jest poprzedzony wnikliwą analizą wielu przypadków, wynika również z przekonania, że dotychczasowe uregulowania prawne w zakresie przysposobienia w niewystarczający sposób chronią dzieci przed zagrożeniami związanymi z tzw. „*adopcją ze wskazaniem*”.

W moim odczuciu, wypracowane przez posiadających ogromną wiedzę i doświadczenie Członków Komisji rozwiązania wychodzą naprzeciw pojawiającym się problemom i w sposób kompleksowy regulują te przypadki przysposobienia, które obecnie wymykają się spod kontroli właściwych organów i w których zaobserwować można szereg nieprawidłowości, w tym zwłaszcza związanych z omijaniem przepisów w zakresie przysposobień.

Powyższa propozycja przede wszystkim precyzyjnie definiuje dotychczas nieuregulowaną prawnie „adopcję za wskazaniem” ograniczając dokonywane przez rodzica „wskazanie” do grona osób spokrewnionych i spowinowaconych z dzieckiem. Zachowanie wskazania w tej ograniczonej formie, w ocenie Komisji, spełnia oczekiwane społeczne funkcje, bowiem daje rodzicom możliwość decydowania o przyszłości dziecka, nie pozwalając jednocześnie na doprowadzenie do przysposobienia wyłącznie w celu osiągnięcia korzyści majątkowej. Jednocześnie zaznaczyć należy, iż propozycja ta nie zakłada wyłączenia możliwości wnioskowania o przysposobienie dziecka przez posiadające pełne kwalifikacje i dotychczas biorące czynny udział w życiu i wychowaniu dziecka osoby z poza jego rodziny.

W załączeniu przedstawiam projekt zmian wraz z jego uzasadnieniem, który zakłada ograniczenie obserwowanej w monitorowanych przeze mnie sprawach praktyki obchodzenia prawa i organizowania adopcji poza ośrodkiem adopcyjnym.

Wyrażam nadzieję, że po rozważeniu przedstawionej propozycji zostaną podjęte działania zmierzające do zmiany przepisów zgodnie z jej treścią, o co uprzejmie proszę na podstawie art. 10 a ust. 1 oraz art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 6 stycznia 2000 roku o Rzeczniku Praw Dziecka (Dz.U. nr 6, poz. 69 z późn. zm.).

Z wyrazami szacunku
Marek Szustelucki

Załącznik 1: projekt zmiany przepisów z uzasadnieniem